

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับความสามารถในการจัดการตนเอง
ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดยโสธรและศรีสะเกษ :

การวิเคราะห์กลุ่มพหุ

Multilevel Confirmatory factor analysis of Self-management ability Model
of all Students in Grade 2 in Yasothon provinces and
Srisaket provinces : Multiple Group Analysis

สุรรัตน์ แก้วคำใส¹

ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน²

อริญ ชูยกระเดื่อง³

บทคัดย่อ

ความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนมีความสำคัญและจำเป็นต่อบุคคลที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองเพื่อการดำเนินชีวิตการเรียน ตลอดจนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสุข ซึ่งจะช่วยใหบุคคลเป็นคนที่สมบูรณ์ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีความมุ่งหมาย 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดยโสธรและศรีสะเกษ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2) เพื่อศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และสังกัดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 จากโรงเรียนในจังหวัดยโสธรและศรีสะเกษ จำนวน 70 โรงเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 เป็นนักเรียนชาย 1,190 คน นักเรียนหญิง 1,650 คน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 2,840 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดความสามารถในการจัดการตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.917 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับ (MCFA) และการวิเคราะห์กลุ่มพหุ

¹นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดยโสธรและศรีสะเกษ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าสถิติประกอบด้วย $\chi^2 = 82.766$, $df = 70$, $p\text{-value} = 0.141$, $CFI = 0.997$, $TLI = 0.995$, $RMSEA = 0.008$, $SRMR\ Within = 0.009$, $SRMR\ Between = 0.096$ และ ค่า $\chi^2/df = 1.182$ ตัวแปรองค์ประกอบของความสามารถในการจัดการตนเองระดับนักเรียนได้แก่ การรู้จักตนเอง การบริหารเวลา การจัดการอารมณ์ตนเอง และการมีวินัยในตนเอง สามารถอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการจัดการตนเองได้ร้อยละ 31.50 58.40 99.60 และ 90.30 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรองค์ประกอบของความสามารถในการจัดการตนเองระดับห้องเรียนได้แก่ การตระหนักรู้ในตนเอง การบริหารเวลา จัดการอารมณ์ตนเอง และการมีวินัยในตนเอง สามารถอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการจัดการตนเองได้ร้อยละ 71.20 75.10 95.60 และ 99.90 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบตรวจสอบความตรงของโมเดลโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดยโสธรและศรีสะเกษ ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง นักเรียนในโรงเรียนขนาดต่างกัน และนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนต่างสังกัด พบว่าโมเดลไม่มีความแปรเปลี่ยนทางด้านรูปแบบแต่มีความแปรเปลี่ยนทางด้านพารามิเตอร์

คำสำคัญ : ความสามารถในการจัดการตนเอง, การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับ, การวิเคราะห์กลุ่มพหุ

ABSTRACT

Self-management ability their students are important and necessary for individuals to be used in the development of life and learning, working effectively and are happy to help a person become a complete person. The purposes of this study were 1) to develop and validate of Self-Management Ability factor Model of all student in Grade 2 School in Yasothon province and Srisaket provinces with empirical data. 2) to examine the invariance of self-management ability factor model of all student in Grade 2 according to sex , size of school ,and school group.

The sample consisted of 2,840 Mathayomsueksa (grade) 2 students in 70 public schools in Yasothon provinces and Srisaket provinces in the second semester of the academic year 2011, with 1,190 of males and 1,650 of females, obtained using the Multi stage Random Sampling technique. The instruments used in the study was self-management ability questionnaire with 5-rating scale and its reliability value of .917 Multilevel Confirmatory Factor Analysis (MCFA) and Multiple Group Analysis. Major findings were summarized as follows:

1. The develop and validate of Self-Management Ability factor Model of all student in Grade 2 School in Yasothon province and Srisaket provinces was fit with the empirical data. $\chi^2 = 82.766$, $df = 70$, $p\text{-value} = 0.141$, $CFI = 0.997$, $TLI = 0.995$, $RMSEA = 0.008$, $SRMR \text{ Within} = 0.009$, $SRMR \text{ Between} = 0.096$ และ ค่า $\chi^2/df = 1.182$. The set of variable predicting at the students and classroom levels could explain variance of within level 31.50, 58.40, 99.60 and 90.30 and the coefficient of determination between level 71.20, 75.10, 95.60 and 99.90
2. the model was invariant in form but varying the parameters between students to different groups of sex and size of school and school group.

Keywords : Self-management ability, Multilevel Confirmatory Factor Analysis, Multiple Group Analysis

บทนำ

ความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนมีความสำคัญและจำเป็นต่อบุคคลที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองเพื่อการดำเนินชีวิต การเรียน ตลอดจนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสุข ซึ่งจะช่วยให้บุคคลเป็นคนที่สมบูรณ์ หากแต่เด็กวัยรุ่น วัยเรียนส่วนหนึ่งในสังคมปัจจุบันนี้ยังมีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาแก่ตนเองสถานศึกษาหรือสังคมโดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นซึ่งมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าวัยอื่น และวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต อาจมีการทดลองกระทำหรือมีพฤติกรรมบางอย่างที่เสี่ยงต่อชีวิตของวัยรุ่น เนื่องจากขาดความรู้และประสบการณ์ชีวิต ขาดทักษะในการตัดสินใจ การพัฒนาทางความคิดและสติปัญญายังไม่ดีพอที่จะเข้าใจถึงผลเสียที่ตามมา (จิราภรณ์ ชั่งดวงจิตร์. 2552 : 14) จึงทำให้มีวัยรุ่นบางกลุ่มได้ก่อปัญหาและสร้างความ

เตือนร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่นนั้น นักวิชาการกล่าวว่าคนกลุ่มนี้ยังมีปัญหาในการจัดการตนเองหรือยัง ไม่มีความสามารถในการจัดการตนเอง (ทิพวรรณ กิตติพร. 2545: 41) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็น (อดุล นาคะโร. 2551: 6) ที่ว่าช่วงระยะวัยรุ่นโดยทั่วๆ ไปเป็นช่วงระยะเวลาคาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็ก ต่อเนื่องกับความเป็นผู้ใหญ่ นับเป็นเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตถ้าเด็กวัยรุ่นผู้ใดได้ดำเนินชีวิตในช่วงเวลานี้ผ่านพ้นไปอย่างราบรื่นมีปัญหาไม่ซับซ้อนมากนักก็วัยรุ่นผู้นั้นย่อมเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ด้วยดีและมักจัดการกับชีวิตในวัยผู้ใหญ่ได้อย่างราบรื่นเพราะการจัดการตนเองเป็นเรื่องของการกำกับดูแลและพัฒนา พฤติกรรมความคิดอารมณ์ความรู้สึกของตนให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสังคมได้อย่างมีความสุขมีความสามารถในการแก้และเอาชนะ ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ส่วนนักวิชาการตะวันตกอย่างเฟอร์ริส บัคเลย์และเฟเดอร์ (Ferris, Buckley and Fedor. 2002 : Online) และมาร์แชลและแม็คฮาร์ดี (Marshall and Mc Hardy. 2005 : Online) ให้ความเห็นตรงกันว่าความสามารถในการจัดการตนเองเป็นกุญแจที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตและได้กล่าวถึงความสำคัญของความสามารถในการจัดการตนเองที่มีต่อการเรียนของนักเรียนในปัจจุบันว่าจะช่วยให้นักเรียนสามารถดูแลและควบคุมตนเองให้เรียนได้ตามเป้าหมายโดยไม่มีใครบังคับทำให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ายังไม่มีการศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยัน พหุระดับความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนระดับนี้ โดยองค์ประกอบที่สำคัญที่จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความสามารถในการจัดการตนเองนั้นมีอยู่หลายองค์ประกอบ แต่การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา 4 องค์ประกอบได้แก่ การตระหนักรู้ในตนเองการบริหารเวลาการจัดการอารมณ์ตนเอง และการมีวินัยในตนเอง ซึ่งองค์ประกอบที่กล่าวมานั้นมีความสำคัญและช่วยเสริมสร้างความสามารถในการจัดการตนเองให้เกิดขึ้นได้ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการวิเคราะห์กลุ่มพหุ แยกเป็นเพศ ขนาดของสถานศึกษา และสังกัดของโรงเรียน เหตุผลที่ใช้ตัวแปรเพศ ขนาดของสถานศึกษา และสังกัดของสถานศึกษาในครั้งนี้ เพื่อศึกษารูปแบบโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนในระดับนี้ เป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจัดการตนเอง นอกจากนั้นยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองนำจะผลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เด็กในปกครองเกิดความสามารถในการจัดการตนเอง เพราะความสามารถในการจัดการตนเองเป็นคุณลักษณะของบุคคลในการดูแลพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ของตนเอง ให้อยู่ในความถูกต้องเหมาะสม อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งผู้ที่มีความสามารถในการจัดการตนเองสูง ย่อมมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต การทำงาน การเรียน ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของชีวิตสำหรับการทำงานและใช้ชีวิตต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดยโสธรและศรีสะเกษกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. เพื่อศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามเพศขนาดโรงเรียน และสังกัดของสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. โมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดยโสธรและศรีสะเกษ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. รูปแบบโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองของกลุ่มนักเรียนชายกับกลุ่มนักเรียนหญิงกลุ่มนักเรียนตามขนาดของโรงเรียน และของกลุ่มนักเรียนสังกัดของสถานศึกษาต่างกันมีความแปรเปลี่ยน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนในปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา เขต 28 (ศรีสะเกษ-ยโสธร) ซึ่งมี 83 โรงเรียน แบ่งเป็นเพศชาย 6,277 คน และเพศหญิง 7,617 รวม 13,894 คน และโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดยโสธร และศรีสะเกษ จำนวน 394 โรงเรียน แบ่งเป็นเพศชาย 5,080 คน และเพศหญิง 5,249 คน รวม 10,329 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 24,223 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ของนักเรียนในจังหวัดยโสธร และศรีสะเกษ เป็นนักเรียนชาย 1,190 คน นักเรียนหญิง 1,650 คน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 2,840 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดความสามารถในการจัดการตนเอง ชนิดมาตราส่วนประมาณค่าเป็น แบบวัดที่ประกอบด้วย 2 ตอนโดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนประกอบด้วยเพศ ขนาดของโรงเรียน และสังกัดของสถานศึกษา ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบวัดคุณลักษณะความสามารถในการจัดการตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของนักคิดนักวิชาการจำนวน 60 ข้อซึ่งมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

องค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเอง	จำนวนข้อ	α	IOC
ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง	16	0.918	0.66-1.00
ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง	16	0.918	0.66-1.00
ด้านการบริหารเวลา	13	0.917	0.66-1.00
ด้านการจัดการอารมณ์ตนเอง	13	0.917	0.66-1.00
ด้านการมีวินัยในตนเอง	17	0.917	0.66-1.00
แบบวัดความสามารถในการจัดการตนเองทั้งฉบับ	16	0.917	

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับ (Multilevel Confirmatory Factor Analysis: MCFA) องค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. การวิเคราะห์กลุ่มพหุองค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: Multiple Group Analysis) โมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองของกลุ่มนักเรียนชายกับกลุ่มนักเรียนหญิงกลุ่มนักเรียนตามขนาดของโรงเรียน และของกลุ่มนักเรียนสังกัดของสถานศึกษาต่างกันมีความแปรเปลี่ยนซึ่งเป็นการทดสอบเกี่ยวกับการเปรียบเทียบและพัฒนาโมเดลพร้อมทั้งทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบ

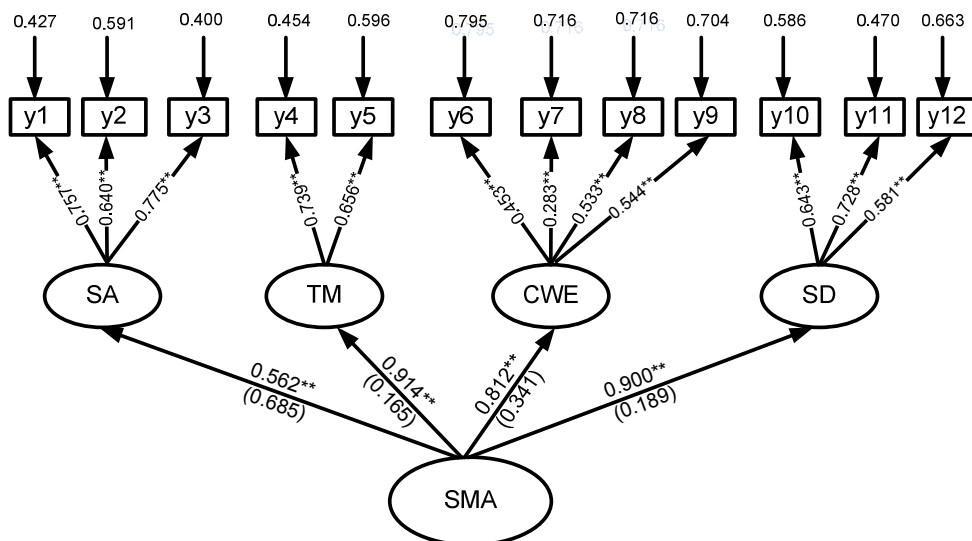
ผลการวิจัยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับ(Multilevel Confirmatory Factor Analysis: MCFA)องค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองและมีความผันแปรทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าสหสัมพันธ์ภายในชั้นค่า ICC ของตัวแปรมีค่าตั้งแต่ 0.040 – 0.128 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 เกือบทุกตัว แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบมีความแปรปรวน

ทั้งในระดับนักเรียนและระดับ พบว่า โมเดลตามสมมุติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
ดังนี้ $\chi^2 = 82.766$, $df=70$, $P\text{-Value}=0.1412$, $CFI = 0.997$, $TLI = 0.996$, $RMSEA = 0.009$, $SRMR$
Within Level มีค่า 0.009 $SRMR$ Between Level=0.096 และค่า $\chi^2/df = 1.182$

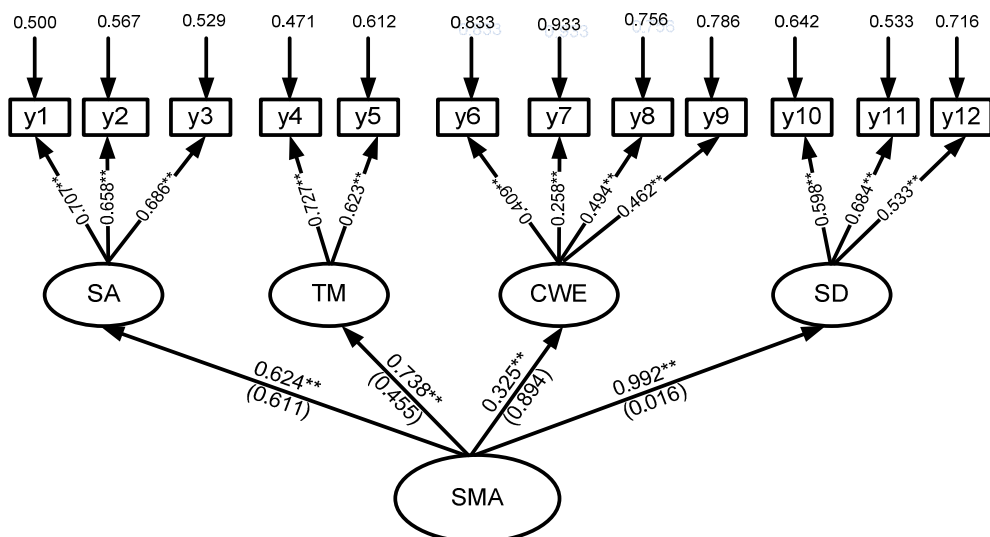
2. ผลการวิเคราะห์กลุ่มพหุองค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis :
Multiple Group Analysis) โมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองของกลุ่มนักเรียน
ชายกับกลุ่มนักเรียนหญิงกลุ่มนักเรียนตามขนาดของโรงเรียน และกลุ่มนักเรียนสังกัดของสถานศึกษา
ต่างกัน ซึ่งเป็นการทดสอบเกี่ยวกับการเปรียบเทียบและพัฒนาโมเดลพร้อมทั้งทดสอบความไม่
แปรเปลี่ยนของรูปแบบพบว่า โมเดลไม่มีความแปรเปลี่ยนทางด้านรูปแบบแต่มีความแปรเปลี่ยน
ทางด้านค่าพารามิเตอร์

จากข้อมูลสรุปได้ว่า โมเดลการวัดองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเอง แยกตาม
เพศ ขนาดโรงเรียน และสังกัดของสถานศึกษา มีความตรงเชิงโครงสร้างหรือมีความสอดคล้องกับข้อมูล
เชิงประจักษ์ในระดับค่อนข้างสูง นั่นคือ ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวแปรในโมเดลเป็นตัวแปรสังเกตได้ที่สำคัญ
และมีความสัมพันธ์เกี่ยวพันซึ่งกันและกัน และขนาดของโรงเรียนมีผลต่อการยืนยันองค์ประกอบ
ดังภาพประกอบ 1-7

$\chi^2 = 126.614$, $df=45$, $P\text{-Value}= 0.000$ ** $CFI = 0.986$, $TLI = 0.959$, $RMSEA = 0.036$, $SRMR 0.036$
และค่า $\chi^2/df = 2.813$

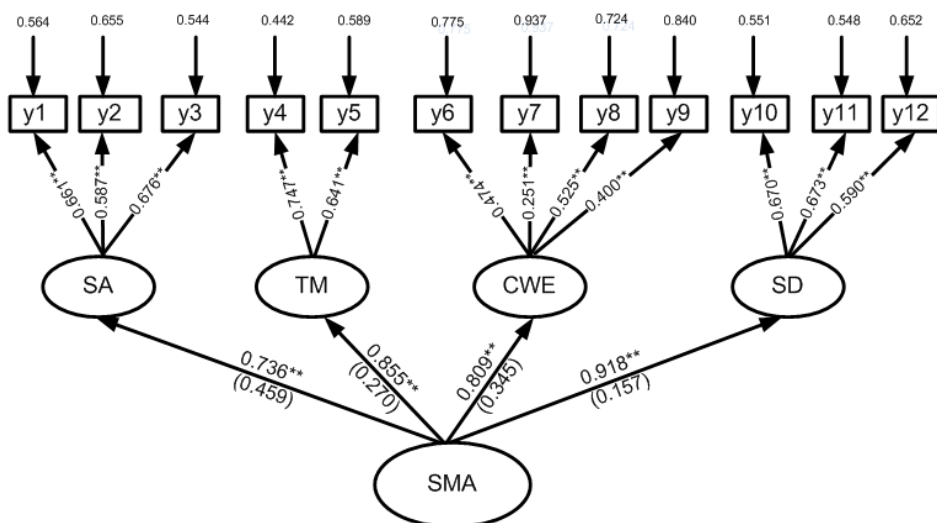
ภาพประกอบ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับองค์ประกอบความสามารถในการ
จัดการตนเองกลุ่มนักเรียนชาย

$\chi^2 = 126.614$, $df=45$, P-Value= 0.000** CFI =0.986, TLI = 0.959 RMSEA =0.036

SRMR 0.036 และค่า $\chi^2/df = 2.813$

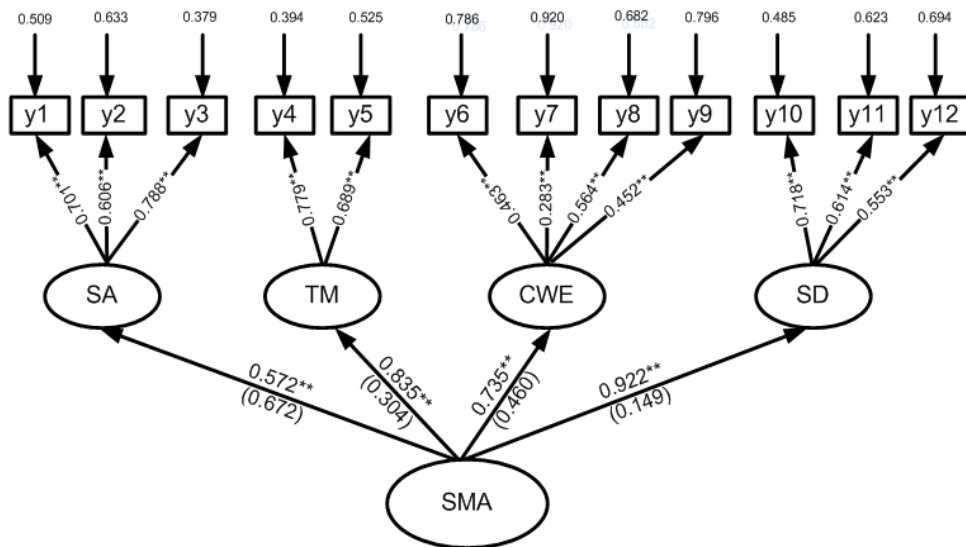
ภาพประกอบ 4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองกลุ่มนักเรียนหญิง

$\chi^2 = 160.494$, $df=77$, P-Value= 0.000** CFI =0.986, TLI = 0.964 RMSEA =0.034

SRMR 0.037และค่า $\chi^2/df = 2.084$

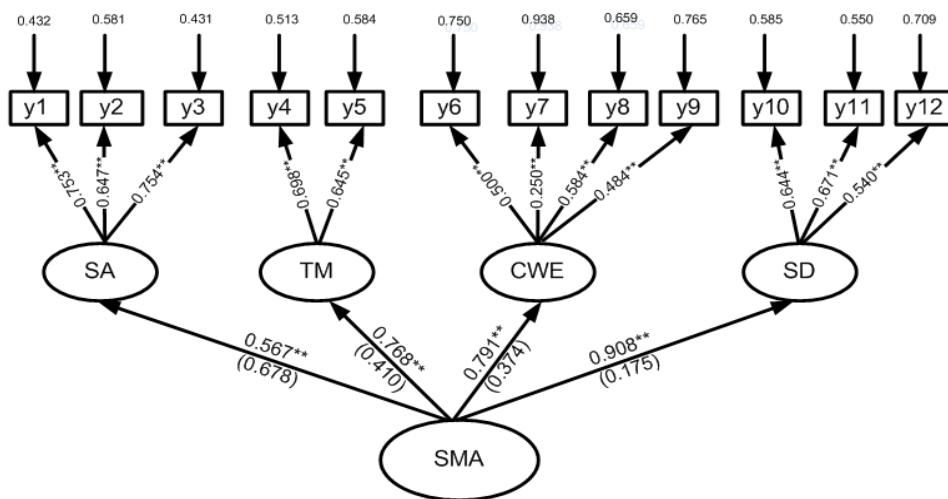
ภาพประกอบ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองโรงเรียนขนาดใหญ่

$\chi^2 = 160.494$, $df = 77$, P-Value = 0.000** CFI = 0.986, TLI = 0.964 RMSEA = 0.034

SRMR 0.037 และค่า $\chi^2/df = 2.084$

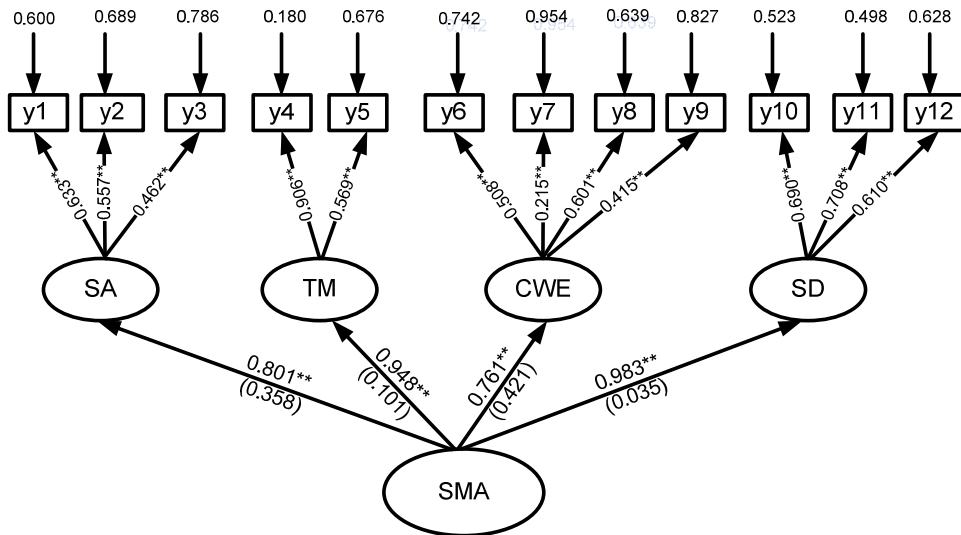
ภาพประกอบ 4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองโรงเรียนขนาดกลาง

$\chi^2 = 160.494$, $df = 77$, P-Value = 0.000** CFI = 0.986, TLI = 0.964 RMSEA = 0.034

SRMR 0.037 และค่า $\chi^2/df = 2.084$

ภาพประกอบ 5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองโรงเรียนขนาดเล็ก

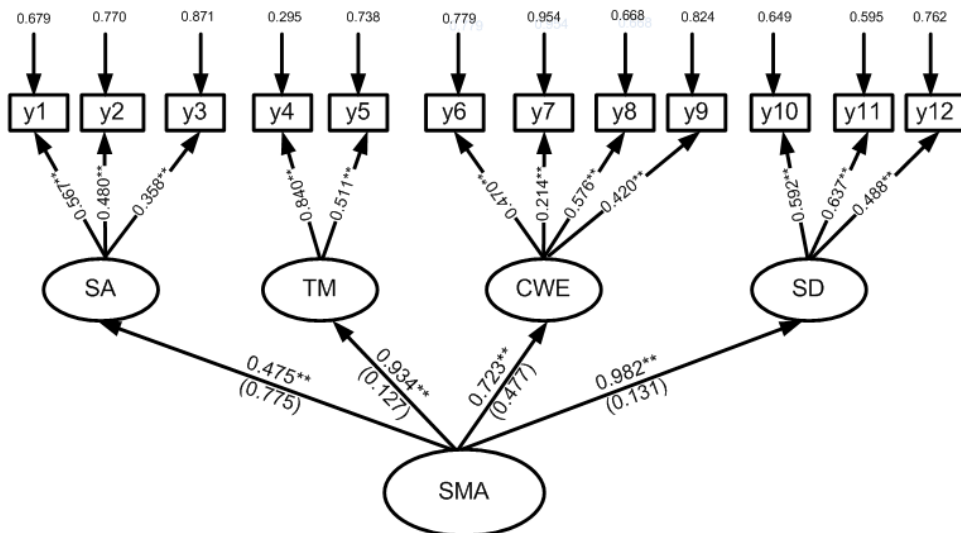

$\chi^2 = 153.634$, $df = 41$, P-Value = 0.000**, CFI = 0.981, TLI = 0.940, RMSEA = 0.044

SRMR = 0.032 และค่า $\chi^2 / df = 3.747$

ภาพประกอบ 6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเอง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

$\chi^2 = 153.634$, $df = 41$, P-Value = 0.000**, CFI = 0.981, TLI = 0.940, RMSEA = 0.044 SRMR

= 0.032 และค่า $\chi^2 / df = 3.747$

ภาพประกอบ 7 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเอง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดยโสธร และศรีสะเกษ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นสำหรับอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดยโสธรและศรีสะเกษ พบว่า โมเดลตามสมมุติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาโมเดลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียดและชัดเจนทำให้การพัฒนาโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (β) ของตัวแปรในโมเดลระดับนักเรียน (Within Level) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการจัดการตนเองระดับนักเรียนมากที่สุดคือ ตัวแปรการจัดการอารมณ์ตนเอง รองลงมาคือ ตัวแปรการมีวินัยในตนเอง การบริหารเวลา และการตระหนักรู้ในตนเองตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจากที่ตัวแปรการจัดการอารมณ์ตนเองมีอิทธิพลต่อความสามารถในการจัดการตนเองมากที่สุดนั้น เพราะการจัดการอารมณ์ตนเองเป็นความสามารถของนักเรียนในการควบคุมอารมณ์และความรู้สึกได้ตามสถานการณ์มีจิตใจที่หนักแน่นมั่นคงไม่อ่อนไหวไปตามสิ่งที่มากระทบ มองสิ่งต่างๆ ในด้านดี สามารถปรับตัวและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม (สำราญ กำจัดภัย, 2546 ; กรมสุขภาพจิต, 2541 ; Goldman, 1998)

ส่วนตัวแปรในโมเดลระดับห้องเรียน พบว่า ตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบของความสามารถในการจัดการตนเองมากที่สุดคือ ตัวแปรการมีวินัยในตนเอง รองลงมาคือ การจัดการอารมณ์ตนเอง การบริหารเวลา และการตระหนักรู้ตนเองตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรองค์ประกอบทุกตัวเป็นองค์ประกอบที่สำคัญดูจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ทั้งนี้เนื่องจากองค์ประกอบเหล่านี้เป็นองค์ประกอบหลักโดยที่คุณลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเรียนในการเรียนหรือกระทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งในโรงเรียนและสังคมภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของจารุณี ยังสุข (2552) ที่ได้ทำการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสามารถในการจัดการตนเอง ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการบริหารเวลา ด้านการจัดการอารมณ์ตนเอง และด้านการมีวินัยในตนเอง ซึ่งพบว่าโมเดลความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. ผลการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลในโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดยโสธรและศรีสะเกษ ระหว่างนักเรียนเพศชายและเพศหญิงนั้น พบว่าโมเดลมีความไม่แปรเปลี่ยนด้าน

รูปแบบ แต่มีความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์บางค่า แสดงให้เห็นว่าเพศส่งผลต่อการยืนยันองค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีเพศที่ต่างกันย่อมมีปัจจัยที่ส่งผลที่ต่างกัน สอดคล้องกับทฤษฎีของบอลเลน (Bollen. 1989) ที่ว่าโมเดลจากกลุ่มประชากร 2 กลุ่มมีรูปแบบโมเดลไม่แปรเปลี่ยนต่อเมื่อตัวแปรทุกตัวในโมเดลและโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลทั้งสองเป็นแบบเดียวกัน

3. ผลการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลในโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดยโสธรและศรีสะเกษ ระหว่างนักเรียนในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก นั้นพบว่าโมเดลมีความไม่แปรเปลี่ยนด้านรูปแบบ แต่มีความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์บางค่า แสดงให้เห็นว่าขนาดโรงเรียนส่งผลต่อการยืนยันองค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ต่างกัน สอดคล้องกับตามแนวคิดของปิยะ ทรัพย์สมบูรณ์ (2545) ที่กล่าวว่า บรรยากาศโรงเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนาเจตคติผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการยืนยันองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนให้มีความแตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลในโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดยโสธรและศรีสะเกษ ระหว่างนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชั้นนั้น แสดงให้เห็นว่าสังกัดของสถานศึกษาส่งผลต่อการยืนยันองค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการในโรงเรียนที่ต่างสังกัดกันมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมความสามารถในการจัดการตนเองที่ต่างกันซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของบอลเลน (Bollen. 1989) ที่ว่าโมเดลจากกลุ่มประชากร 2 กลุ่มมีรูปแบบโมเดลไม่แปรเปลี่ยนต่อเมื่อตัวแปรทุกตัวในโมเดลและโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลทั้งสองเป็นแบบเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ด้านการบริหารเวลา ด้านการจัดการอารมณ์ตนเอง และด้านการมีวินัยในตนเอง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสามารถ

ในการจัดการตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยสอดแทรกกิจกรรมที่นำองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านไปใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการอารมณ์ตนเองของนักเรียน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ในระดับนักเรียนนั้น การจัดการอารมณ์ตนเองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อความสามารถในการจัดการตนเอง ส่วนในระดับห้องเรียน การมีวินัยในตนเองก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนั้นครูและผู้ปกครองควรส่งเสริมและจัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการอารมณ์ตนเองและส่งเสริมการมีวินัยในตนเองให้แก่นักเรียนในระดับห้องเรียนให้มาก

1.3 จากการวิเคราะห์กลุ่มนักเรียนชายพบว่า การบริหารเวลาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนชาย ดังนั้นครูและผู้ปกครอง ควรเน้นส่งเสริมและสนับสนุน สอดแทรกกิจกรรมและการเสริมสร้างการบริหารเวลาที่ดีให้แก่นักเรียนชาย ส่วนนักเรียนหญิงควรส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในตนเองให้มากขึ้นเพราะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนหญิง

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองเท่านั้น ควรทำการศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบของคุณลักษณะอื่นๆ ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เช่น ความซื่อสัตย์สุจริตความมีวินัย การใฝ่เรียนรู้ เป็นต้น

2.2 การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยทำการศึกษาลักษณะการวิเคราะห์กลุ่มระหว่างเพศของนักเรียน ขนาดโรงเรียน และสังกัดของโรงเรียน จึงควรมีการวิเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญอื่นๆ ในลักษณะที่แตกต่างออกไป เช่น การอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น

2.3 ในการศึกษาเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่ควรส่งเสริมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ควรมีการพัฒนาหลักสูตรการสอนโดยนำองค์ประกอบที่สำคัญของความสามารถในการจัดการตนเองเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาการจัดกิจกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2541). คู่มือดูแลสุขภาพจิตเด็กวัยเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2541). คู่มือส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสำหรับครู. กรุงเทพฯ : กรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). สอนให้เด็กสรรค์สร้างความรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จารุณี ยังสุข. (2552). การศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสามารถในการจัดการตนเองของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสารมิตร.
- จิราภรณ์ ชั่งดวงจิตร์. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับเจตคติต่อเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียนหญิงช่วงช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดรักเกอร์ ปีเตอร์เอฟ และคนอื่นๆ. (2548). คู่มือบริหารจัดการตนเอง. แปลและเรียบเรียงโดยนรินทร์องค์อินทร์. กรุงเทพฯ : บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ทจำกัด
- ทิพย์วรรณ กิตติพร. (2545, กรกฎาคม-ธันวาคม). วิกฤตคุณภาพคน : แนวทางในการแก้ไขและพัฒนา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์. 10(2): 40-46.
- ปิยะ ทรัพย์สมบูรณ์. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เว็บสเตอร์ – สเตรทซัน, แครโกลีน. (2546). วิธีเสริมสร้างทักษะทางอารมณ์และสังคมของเด็ก. แปลโดยวิภาดา อังสุมาลิน และศรีนทิพย์ สติรศิลป์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมชาย ศรีสันติสุข. (พฤศจิกายน 2541). การบริหารเวลา. สรรพากรสาส์น. 45(11) : 63 – 67.
- สำราญ กำจัดภัย. (2546). การพัฒนาหลักสูตรสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการกับอารมณ์ตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. หลักสูตรการสอน : มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- สำราญ จุช่วย. (2548). การพัฒนาความสามารถในการรู้จักตนเองต่อการเลือกสาขางานอาชีพของนักเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการรู้จักตนเอง. กศ.ม.หลักสูตรการสอน. : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อดุล นาคะโร. (2551). การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการตนเองโดยใช้กิจกรรมแนะแนวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิตสาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- Bollen, Kenneth A. (1989). Structural Equations With Latent Variables. USA : John Wiley& Sons, Inc.
- Goleman D. (1998). Working with Emotional Intelligence. New York : Bantam Books.
- Ferris, Buckley and Fedor.(2002). Self-Management. Retrieved October 13, 2005, from <http://66.102.7.104>
- Marshall, John C. and Mc Hardy, Bob. (2005). Principle of Self-ManagementRetreived. November 11, 2005, from <http://www.self-management.com>
- _____. (1999). Principle of Self-Management. Canada : Selection Testing Consultants International